

HARÖ-NYTT

INFORMATION TILL MEDLEMMARNA I HARÖ-HASSELÖ INTRESSEFÖRENING

NR 20, JUNI 2007

Goda grannar

På bilden ses Dagge Lindén och Richard Lindblom på Hagede i full färd med att rädda familjen Wänseths förrymda båt.

Det finns de som tillbringar mycket tid ute i vår härliga skärgård och det finns "stadsbor" som hasar sig ut lagom till sommaren. Om man tillhör den sistnämnda kategorin ska man se till att bo nära Dagge, Göran och Richard på Hagede.

Dessa guldgrannar nöjer sig inte med att ringa sina frånvarande grannar när de sistnämndas båt behagar flyta iväg på grund av högvatten. Nej, dessa herrar knallar resolut ut på Ekmans brygga (på bilden kan man tro att de har lärt sig gå på vatten, men fullt så avancerat är det inte, de har fast mark

i form av den Ekmanska bryggan under fötterna). Båten, som heter Cantra, hade funnit en ny fristad ovanpå bryggan och det var ju inte helt lämpligt.

När de hade baxat den förrymda båten till säkrare plats fanns de även till hands för hjälp med permanent vinterförtöjning när de olyckliga båtägarna kommit fram. Sist, men inte minst, hjälpte Dagge och Göran till med den extra bökiga sjösättningen när våren kom. Finns det bättre grannar i hela världen??

Läs mer om högvattnet på sid. 6.

Mica Wänseth

Grönt ljus för bredband

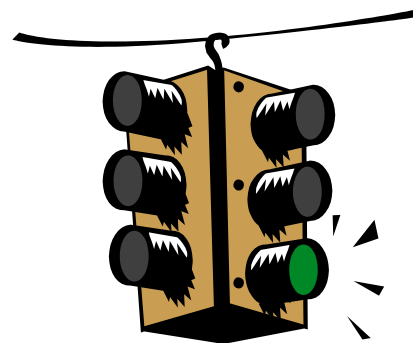
Nu kan du surfa i 110! Den digitala motorvägen är ett faktum även i skärgården! Tack vare Sandhamns bredbandsförening är det nu grönt ljus för effektivare och flexiblare arbete, minskat resande och digitalt nöje långt ut i kustbandet.

Modernt, trådlöst, bredband finns sedan en tid tillgängligt för de flesta som har anledning att läsa denna tidning. Sandhamns Bredbandsförening har nämligen en WiMAX*-antenn som monterats i lotstornet i Sandhamn. Då denna antenn tillåter långa avstånd till kunderna och inte kräver helt fri sikt så skall det nu vara möjligt för kunder från Harö, Storö, Hasselö, Eknö m.fl. att ansluta sig mot Sandhamns Bredbandsförenings bredbandsnät.

Läs mer på sid 5.

* WiMAX är en nätverksstandard för trådlösa nätverk.

Mica Wänseth

Mikrobiotoper på Harö

Ligustersvärmare på trappträcke i Harö by.

Tänk dig en liten skärgårdsö 50 meter lång och 20 meter bred. På ön finns för skärgården typisk martallskog, och på en sån här halvstor ö nästan enbart sådan. Men på ön finns några enstaka lövträd i en liten sänka. Detta lilla lövparti utgör en s.k. mikrobiotop i den annars ensidiga martallskogen.

På ön finns också ett stråk med små block som bildat ett stenröse, detta är också en mikrobiotop, i övrigt ser ön likadan ut överallt. Dessa två mikrobiotoper ger ön en mycket större biologisk mångfald än om det bara skulle finnas tall.

Större biologisk mångfald

Lövsskogsstråket som består av björk, vide och al drar till sig fler insekter, fåglar och blommor. Stenröset drar åt sig ormar, gnagare, skalbaggar samt fågelarter som är knutna till just den miljön, som t.ex. stenskvätta. Det kan räcka med ytterst små biotopförändringar för att bidra till större biologisk mångfald. Människan kan lättare än något annat djur skapa dessa mikrobiotoper.

Nybyggt ger nya insekter

Ett exempel: En person bygger ett hus och röjer marken på tomten. Det resulterar i mikrobiotoper samtidigt

som det har ett rekreativsvärde för husägaren. Innan huset byggdes och innan marken öppnades upp, så var naturen i området runt omkring mer ensidig med färre arter.

Efteråt kom flera arter dagfjärilar, som nässelfjäril, amiral och blåvinge för att pollinera de växtarter som nu kunde få chans att växa upp, tack vare mer solljus och mindre näringskonkurrens från marken.

Primärarterna tar över

När flera av ängarna växer igen på framförallt Harö, så minskar den biologiska mångfalden på ön p.g.a. att mikrobiotoperna blir färre samt att de s.k. primärarterna tar över i form av skog. Primärarterna är framförallt björk, tall och gran inne på öarna samt en ute på skären. Dessa arter är de som oftast kommer först vid en biotopförändring, t.ex. vid skogsröjning.

När undertecknad var i Ålands skärgård förra sommaren, såg jag hur de vackra lila ljunghedarna bredde ut sig över kobbarna. Man såg direkt hur marken inte ser ut i Stockholms skärgård, där krypenarna fullständigt dominerar och ger plats åt ytterst lite ljung. Även marken på kobbarna liksom inne på de stora öarna borde hållas öppna.

Ta över från primärarterna

Skärgården är i huvudsak gammal kulturmark, som bör bevaras i den mån det går för framtida arters fortlevnad. Många har åsikter om att människan förändrar naturen och att det är mot naturens gång, men det är snarare ett sätt att återskapa biotoper och få tillbaka arter som vi idag själva bidrar till att de försvinner.

Storskarven som exempel på biotopförändrare:

Man har två öar av samma biotop och samma storlek som ligger bredvid varandra. Den ena ön koloniserar av storskarv och den andra lämnas ifred. Storskarven tar död på all vegetation med sin starkt luktande avföring och ön ändrar karaktär och ser riktigt ful ut i människans ögon.

Havsörnen på väg tillbaka

Vad som människan tycker är fult förknippas ofta också med något dåligt, men så är inte fallet i naturen. Skarvön har skapat en fristad för andra sjöfågelarter som väljer att häcka i skydd av skarvkolonin, mot framförallt mink och havsörn. Minken tycker skarvöarna luktar för mycket för att jaga på och havsörnen tar hellre storskarvar vid kolonin, eller skarvungar direkt ur kolonin, än de andra sjöfåglarterna. Storskarven är rätt dålig flygare vilket gynnar havsörnen som har lättare att ta storskarv än andra sjöfåglar. Havsörnen, som tidigare var på utrotningens brant, gynnas av att storskarven återetablerat sig i skärgården, havsörnen har idag blivit en vanlig syn i skärgården.

Ön med skarvkolonin har blivit en mikrobiotop för många arter och ön bredvid, som inte blivit koloniserad av skarven, är en annan mikrobiotop. Dessa två öar tillsammans utgör en större biologisk mångfald än om den ena ön inte skulle koloniserar av skarv. Skarven är hatad av andra anledningar än att bara skapar "fula" öar, den har framförallt inverkan på det lokala fisket.

forts. på sid. 3

forts. från sid. 2

Faktum är att varje storskarv äter ca 600 gram fisk per dag, vilket genererar till det hårdaste fisketrycket närmast kolonierna. Men andra fågelarter tillsammans tar ju mer fisk än storskarv! Varför är dessa arter mindre hatade?

Närmsta skarvkoloni ligger långt bort från Haröområdet, närmare bestämt vid Svartsö. I Värmdö skärgård finns ytterst få skarvkolonier, de flesta ligger söder och norr om Värmdö. De fåglar som ses hos oss är framförallt ungfåglar som inte häckar samt vuxna fåglar som flugit långt från kolonierna.

10 saker du kan göra för att få bättre mångfald på din tomt eller mark:

1. Låt död ved ligga. (Mer död ved i skogen ger mer svamp).
2. Bygg små stenrösen.
3. Sätt upp fågelholkar, fladdermusholkar och humleholkar.
4. Ha gammalt tegel (som inte läcker) på taket för att få dit fåglar och fladdermöss (så vida att det inte blir avföring på verandan, galler

framförallt svalor)

5. Håll gräsmattan och ängarna kortklippta. Öppna upp gamla åkerplättar som växer igen.

6. Plantera flera olika arter av blommor, buskar och träd. Plantera

Storskarv i Stockholms ström.

ekar, som på sikt kan hysa över 1000 arter, när eken är halvdöd.

7. Lägga ut en större rishög (gärna från flera träd- och buskarter) på markområdet, och låt det brytas ner.

8. Anlägg vattenhål för söt-vatten.

9. Undvik att plantera in främmande arter (kan ge negativa effekter i form av ekosystemsruddningar), utan låt arterna hitta dit själva.

Bevaka och skriv eller berätta för varandra vad ni ser för växt- och djurarter där ni bor. Dokumentera!

Mikael Åsberg

Kallelse till årsmöte

Härmed kallas alla medlemmar i Harö Hasselö Intresseförening till ordinarie årsmöte i Harö skola söndagen den 8:e juli kl.10.00. I år har föreningen verkat i 59 år!

Motionera mera!

Har du idéer som du vill att föreningen ska förverkliga så skriv en enkel motion! För att behandla den på årsmötet och för att styrelsen ska ha en chans att yttra sig över den, ska den vara någon av styrelsemedlemmarna tillhanda senast 2 veckor före årsmötet.

Kaffe i det gröna

Efter mötet bjuder vi på "mingel-fika" i trädgården utanför skolan.

Styrelsen

Välkomna till årsmötet den 8:e juli. Efter mötet "mingel-fika" vi som vanligt. Bilden ovan visar förra årets minglande och fikande.

Det du kallar grovsopor...

En båt kommer lastad... fast i detta fall var det tvärtom, en båt kommer och hämtar!

Försommarens grovsopshämtning med kommunens flytande miljöstation sker i år på följande tider vid våra bryggor.

Lördag 9 juni:

Hagede kl. 10.00 – 12.00.

Harö kl. 12.30 – 14.30.

Söndag 10 juni:

Hasselö kl. 13.30 – 14.30.

Kom ihåg att man själv måste lämna sitt skräp. Det är inte tillåtet att i förväg belamra bryggorna med en massa avfall.

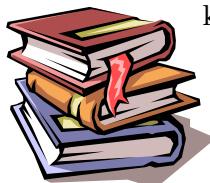
Allt är inte skräp som kastas

Men släng inte allt! Alltför många användbara saker hamnar i containern...

...kallar någon annan loppisfynd

...kanske kan du i stället sälja en del gamla fina användbara prylar på sommarens loppmarknad?

Soffan, servisen, tekopparna, gamla aktersnurrar som fortfarande fungerar. Synd att

kasta något fullt funktionsdugligt när någon annan kanske kan ha nytta av den.

Passa på att sälja den på sommarens loppmarknad som går av stapeln lördagen den 7 juli.

Klockslag, plats och mer information kommer upp i vänthusen.

Håll utkik!

Lasse Östlund

Äntligen bredband!

Nu har vi äntligen bredband på Harö, Hasselö, Hasselkobben, Eknö m.fl. öar! Vill du ansluta dig, följ punkterna nedan.

Fyll i en intresseanmälan!

Gå in på: www.bredband.sandhamn.se och fyll i en anmälan (den finns under fliken "abonnement"). Beställningen är en intresseanmälan där Du anmäler Din adress m.m. Det är inget bindande avtal, ett sådant får Du skriva på när Din utrustning installeras.

Vänta på utrustning!

Så fort Bredbandsföreningen på Sandhamn hinner, kommer de att kontakta Dig för leverans av en antenn (ca 20 x 20 cm).

Betala!

Månadsavgiften är **339 kr/månad** och faktureras vid leverans av antenn. Anslutningsavgift för uppkoppling är en engångsavgift om 1.900 kr vilket **inkluderar antenn!** Föreningen tar ut en årlig administrativ avgift av dem som är uppkopplade om 250 kr.

Surfa på!

Bandvidden är idag ca 2 mb/s i båda riktningarna (beroende på mottagningsförhållanden). De tester som

nu utförs får dock avgöra vad den slutgiltiga bandvidden kommer att bli. Tack vare den höga hastigheten (jmf. med modem 0,05 MB resp 3G 0,38 MB) undersöks möjligheten till IP-telefoni, IP-TV m.m.

Vid frågor, se kontaktpersoner på hemsidan.

Vidarebefordra detta meddelande till andra intresserade, så att så många som möjligt får informationen.

Referens kunder:

Magnus Odin 070-66 66 000
Gunnar Hjerstrand 0708-51 27 08
Carl Ahlgren 070-556 50 15

Sandhamns Bredbandsförening
/Magnus Odin

Medlemsavgiften 2007 – påminnelse.

Du som hittar ett inbetalningskort bilagt i tidningen har enligt våra noteringar glömt att betala in medlemsavgiften för året.

Avgiften för 2007 är oförändrat 150:- för vuxna och 25:- för juniormedlemmar (under 18 år). Naturligtvis hoppas vi att hela familjen är medlemmar i föreningen.

Som lite kul kuriosa kan vi nämna att vi också erhållit medlemsavgifter för 13 hundar och katter!

Hur du än betalar, via Internet eller plusgiro, ber vi dig komma ihåg att notera för vem/vilka avgiften avses.

Uppgifter om ändrad adress, telefon m.m. ber vi dig anmäla till Barbro Clauson på barbro.clauson@telia.com eller tel. 08-30 48 04.

Styrelsen

Tack...

...för alla fina bidrag som kommit in!

Det är frivilligt och mycket uppskattat. Och det är många som har djur!! Det kan vi se, både på båtarna men också med de inbetalningar som görs. Slantarna förvaltas väl och kommer att vara till stor hjälp när vi en dag måste göra större ekonomiska insatser.

Varmt tack!

Annette Lindblom

På förekommen anledning...

...vill vi berätta att sophuset vid affären på Gummersholmen är till för Haröbornas hushållssopor. Grovspopor får man lämna på den årliga grovsopsbåten. Lämna alltså inte grovsopor i sophuset!

Styrelsen

Högvatten

Bilderna är tagna i vintras när vattnet steg, och steg och steg ända tills det nådde över bryggorna.

Något som många, som bara njuter av vår vackra ö sommartid, aldrig kan föreställa sig, är verkningarna av högvattnet. Otaliga är gångerna när vi möts av skrattsalvor då vi binder fast en båt som vi dragit upp kanske 3 meter på land.

Sommaren, då solen skiner, havet glittrar, bryggorna är lagom höga och badstränderna perfekta, inte kan man då tänka sig att det ett antal månader senare kommer att se helt annorlunda ut.

När hösten kommer avfolkas ön mer och mer. Allhelgonahelgen, då stänger många av tradition sina stugor och drar sig tillbaka till staden och väntar på våren.

Vi som är kvar här vet dock att naturen kan spela många nyckfulla spratt.

Höststormar, finns de?

Väderleksrapporten... ”Norra östersjön, Ålands hav och Bottenhavet, nordväst kuling 18 till storm 25”. Då går man runt, kollar alla förtöjningar, plockar ihop och fixar.

I samband med dåligt väder stiger oftast vattnet, det är ju i och för sig inte så konstigt men vissa av dessa gånger så stiger det, och stiger och stiger och allt blir så överkligt.

I höstas blev det så att vattnet steg så mycket att bryggan där min lilla

båt ligger här i Nötnäs inte gick att ta sig till ens med höga stövlar, fiskröken stod i vatten, allt flöt omkring, båten låg ovanpå bryggan.

forts. på sid. 7

forts. från sid. 6

”Amorebryggan” som är rejäl och så hög att jag inte vågar dyka ifrån den på sommaren, (det säger väl i och för sig inte så mycket!) hade ett par centimeter över sig. Det är en ganska märklig känsla att gå omkring i vattnet ovanpå bryggan.

Plastankor och fotogenlampor

Sen känslan av en annalkande storm, lite som barndomens känsla av ”skräckblandad förtjusning”, oron över att något skall hända och samtidigt fascinationen över naturens mäktiga skådespel.

Jag minns den stora stormen 1969, vi hade precis flyttat till Lökholmen och hade ännu ingen slip, följaktligen låg alla båtar i sjön. Mamma och jag i fönstret, jag med en röd plastanka i famnen, pappa ute och kollade alla förtöjningar. Till slut kom han in och sa att nu blåser det så mycket att han i alla fall inte skulle kunna göra något, så vi stängde in oss och satt och vakade i fotogenlampans sken, men inget hände, gudskelov.

Höststädning innan hemgång!

Kontentan av allt detta babbel är

väl att det är svårt att föreställa sig hur förändrat det kan bli, och hur viktigt det är när man åker härifrån på hösten att plocka undan saker, binda uppdragna båtar som till synes aldrig skulle kunna driva iväg.

Martin har i vinter varit runt på flera ställen och kollat båtar, bryggor och annat som ligger nära stranden...

Men det är väl charmen med detta liv, vad vore det utan alla olika årstider. Jag skulle i alla fall inte vilja ha evig sommar!

Sanna Grandien

Harö-Nytt fyller

nummer

För nästan precis 10 år sedan, på årsmötet 1997, föreslog Gunnar Svensson att föreningen skulle ge ut en medlemstidning. Förslaget föll givetvis i god jord, särskilt som Gunnar själv tog på sig rollen som redaktör. Harö-Nytt startade och Gunnar producerade 14 proffsiga nummer av en tidning som informerat och imponerat många i vår lilla förening.

När Gunnar kände att han gjort sitt och ville lämna över till någon annan uppstod ett svårfyllt tomrum. Vi hade blivit bortskämda med en riktigt lyxig tidning och det var inte helt lätt att se hur vi skulle kunna fortsätta på samma höga nivå.

På årsmötet 2004 avtackade vi Gunnar och när en tveksam tystnad utbreddes kände jag att det möjligen fanns en utväg. Jag anmälde mig som redaktör för Harö-Nytt eftersom jag hade ett fantastiskt triumfkort i bakfickan. Triumfkortet heter Cina Beckman och det är hon som rent praktiskt sätter ihop text och bild så att tryckeriet får ett tryckbart original. Cina gör detta helt utan ersättning och förtjänar en stor eloge nu när hennes sjätte nummer landar i våra brevlådor.

Grattis till Harö-Nytt som fyller 20 nummer och stort tack till Cina som ser till att detta har varit möjligt!

Redaktörn

Se över era energikostnader!

Nu kan ni värna miljön samtidigt som ni sänker era uppvärmningskostnader.

Luftvärmeväxlare säljs och installeras av Erik Lindström.

Ring för mer information!

08-571 571 66 eller 070-425 58 74

Kort om föreningen

- Harö-Hasselö Intresseförening äger och förvaltar bryggorna vid Hasselö, Harö och Hagede med tillhörande vänthus, spänger och trappor.

- Föreningen skall verka för goda kommunikationer med allmänna färdmedel.

- Föreningen skall även verka för god brand- och olycksfallsberedskap.

- Föreningen skall också värna om en god miljö.

Föreningens plusgiro

40 09 83-3

Dina snickare på Harö

Vi utför nybyggnationer, ombyggnader, reparationer m.m. av hus och bryggor.

Christer Bragderyd,
Nötnäs, 0701-71 98 56

Erik Lindström,
Gummerholmen, 0704-25 58 74

Lars Pihl,
Lerviken, 0702-08 70 71

Harö-Hasselö Intresseförening:

STYRELSE

Ordförande

Lasse Östlund

Bostad 08-580 375 37

Hagede 08-571 570 42

Vice ordförande

Per-Arne Molin

Bostad 08-774 18 19

Harö 070-964 95 76

Sekreterare

Malin Ohlin Åkermark

Bostad 08-642 55 19

Harö 08-571 571 77

Kassör

Annette Lindblom

Bostad 08-570 281 11

Hagede 070-661 00 64

Ledamöter

Ulla Blom

Bostad 08-649 75 79

Harö 08-571 571 67

Barbro Clauson

Bostad 08-30 48 04

Storö 08-571 570 06

Martin Eriksson

Bostad 08-571 570 67

Mobil 0708-96 13 00

Bryggansvariga

Erik Lindström, Hagede

Bostad 08-571 571 66

Mobil 070-475 58 74

Per-Arne Molin, Harö

Bostad 08-774 18 19

Mobil 070-964 95 76

Staffan Westbeck, Hasselö

Hasselö 08-571 550 33

Mobil 070-399 65 72

REVISORER

Sigvard Hultgren

Bostad 08-570 202 64

Gullie Löfgren

Bostad 08-643 63 22

HARÖ BÅTTAXI

TAXI & REGULJÄRTRAFIK

Reguljärtrafik fredagar, lördagar samt söndagar från Stavsns Vinterhamn till Harö med omnejd.

Prisexempel Hasselö, Harö och Hagede ångbåtsbryggor 70 kronor. Privata bryggor något dyrare.

Trafiken bedrivs i huvudsak med

M/S AMINA och M/S AMORE

070-171 98 56

070-896 13 00

För bokning, turupplysning samt förfrågningar ring

08-571 570 67

Rabatthäften finns att köpa ombord.

Åk 11 resor och betala för 10!

Det går även bra att beställa en egen taxi-båt vilken tid som helst, men då till annat pris.

VÄLKOMNA OMBORD!

Martin Eriksson